

1063**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 3 sierpnia 2001 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych.

Na podstawie art. 84 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1995 r. Nr 89, poz. 443, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 91, poz. 1010) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ośrodka — oznacza to rodzinny ośrodek diagnostyczno-konsultacyjny,
- 2) prezesie sądu okręgowego — oznacza to prezesa sądu okręgowego, w którego okręgu ośrodek ma siedzibę,
- 3) sądzie okręgowym — oznacza to sąd okręgowy, w którego okręgu ośrodek ma siedzibę,
- 4) kierownikowi — oznacza to kierownika rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego.

Rozdział 2**Organizacja ośrodka**

§ 2. 1. Ośrodek działa przy sądzie okręgowym.

2. Godziny pracy ośrodka ustala kierownik w porozumieniu z prezesem sądu okręgowego. Ośrodek powinien być czynny przez pięć dni w tygodniu, w tym przynajmniej dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

§ 3. Ośrodek może prowadzić filie.

§ 4. 1. Obszarem działania ośrodka jest obszar właściwości sądu okręgowego, przy którym ośrodek został utworzony.

2. Jeżeli w okręgu sądowym działa więcej niż jeden ośrodek, obszary działania wszystkich ośrodków obejmują łącznie obszar właściwości sądu okręgowego. Podział terytorialny zakresów działania ośrodków działających na obszarze jednego okręgu określa prezes sądu okręgowego.

§ 5. 1. Ośrodkiem i filią ośrodka kieruje kierownik.

2. Stanowisko kierownika może zostać powierzone kandydatowi, który:

- 1) posiada wykształcenie wyższe magisterskie z zakresu: pedagogiki specjalnej, opiekuńczej, resocjalizacyjnej lub profilaktyki społecznej i resocjalizacji lub psychologii,
- 2) posiada minimum 5-letni staż pracy pedagogicznej w pełnym wymiarze godzin,
- 3) posiada doświadczenie w pełnieniu funkcji biegłego w zakresie kierunków i specjalności, o których mowa w pkt 1.

§ 6. Prezes sądu okręgowego, powierzając stanowisko kierownika, zawiera z nim umowę o pracę na czas określony.

§ 7. 1. Kierownik organizuje i kontroluje pracę pracowników ośrodka, bezpośrednio uczestniczy w realizacji zadań diagnostyczno-opiniotwórczych, poradnictwie i konsultacjach zgodnie z posiadaną specjalizacją zawodową, a także kieruje pracą i kontroluje działalność filii ośrodka.

2. Kierownik w szczególności:

- 1) ustala zakres obowiązków pracowników,
- 2) prowadzi dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników,
- 3) dysponuje środkami finansowymi wydzielonymi z funduszu sądu okręgowego, określonymi w planie finansowym ośrodka,
- 4) ustala należność za opinie,
- 5) zaspokaja w miarę posiadanych środków potrzeby socjalne pracowników,
- 6) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
- 7) wykonuje czynności wynikające ze stosunku pracy wobec osób zatrudnionych w ośrodku,
- 8) dba o podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników,
- 9) sprawuje wewnętrzny nadzór pedagogiczny, w tym dokonuje oceny pracy pracowników pedagogicznych,
- 10) reprezentuje ośrodek na zewnątrz.

3. W razie nieobecności kierownika zastępuje go upoważniony pracownik pedagogiczny.

§ 8. 1. W ośrodku zatrudnia się:

- 1) pracowników pedagogicznych — psychologów i pedagogów,
- 2) lekarzy,
- 3) pracowników administracji i obsługi.

2. Psychologiem w ośrodku może być osoba mająca dyplom ukończenia wyższych studiów magisterskich z zakresu psychologii oraz co najmniej 3-letni staż pracy w poradnictwie rodzinnym lub z młodzieżą społecznie niedostosowaną.

3. Pedagogiem w ośrodku może być osoba mająca dyplom ukończenia wyższych studiów magisterskich z zakresu pedagogiki specjalnej, opiekuńczej, resocjalizacyjnej, profilaktyki społecznej lub resocjalizacji oraz co najmniej 3-letni staż pracy w poradnictwie rodzinnym lub z młodzieżą społecznie niedostosowaną.

§ 9. W ośrodku powinny znajdować się:

- 1) gabinety psychologów i pedagogów wyposażone w narzędzia i techniki do badań diagnostycznych wraz z podręcznikami,

- 2) pomieszczenia zapewniające możliwość obserwacji zachowania osób badanych, oddzielnie dla dorosłych i dzieci,
- 3) sekretariat wraz z odpowiednim wyposażeniem technicznym,
- 4) zaplecze sanitarne i socjalne,
- 5) gabinet do badań lekarskich.

§ 10. 1. Badania psychologiczne, pedagogiczne lub lekarskie niezbędne do wydania opinii przeprowadza się w siedzibie ośrodka.

2. Jeżeli względy zdrowotne lub wychowawcze osób badanych za tym przemawiają, badania mogą być przeprowadzone poza siedzibą ośrodka.

3. Kierownik ośrodka niezwłocznie po otrzymaniu skierowania na badania wraz z aktami sprawy wyznacza termin badania i nadzoruje sprawność ich przeprowadzenia.

4. Wezwania na badania doręcza się przez pocztę za zwrotnym poświadczeniem odbioru wezwania. W razie potrzeby wezwania można dokonać telefonicznie.

5. O niestawiennictwie osób wezwanych na badania ośrodek powiadamia sąd.

6. Jeżeli zachodzi potrzeba aktualizacji informacji zawartych w dokumentacji osób badanych, kierownik może zwrócić się do sądu o zlecenie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

7. Akta sprawy zwraca się niezwłocznie po ich analizie.

§ 11. 1. Termin wydania opinii nie powinien przekraczać 14 dni w sprawach nieletnich i 30 dni w pozostałych sprawach, licząc od dnia zakończenia badania.

2. Opinię sporządza się w czterech egzemplarzach, chyba że sąd postanowi inaczej.

3. Kierownik ośrodka przesyła sporządzoną opinię sądowi niezwłocznie po jej sporządzeniu, pozostawiając jeden jej egzemplarz w dokumentacji ośrodka.

§ 12. 1. Ośrodek prowadzi następującą dokumentację:

- 1) wykaz spraw zleconych ośrodkowi przez sąd,
- 2) kontrolkę wezwań sądowych,
- 3) terminarz zajęć w ośrodku,
- 4) dziennik korespondencyjny,
- 5) książkę pokwitowań i pism przekazywanych sądom bez pośrednictwa poczty,
- 6) książkę ewidencji spraw,
- 7) książkę przychodu i rozchodu znaczków pocztowych,

- 8) alfabetyczny wykaz osób badanych,
9) teczki spraw kierowanych do ośrodka.

2. Teczki spraw kierowanych do ośrodka zawierać powinny:

- 1) numer ewidencyjny ośrodka,
- 2) sygnaturę akt sądowych,
- 3) dane personalne osób, których dokumentację zawierają,
- 4) protokoły działań merytorycznych, w szczególności przeprowadzonych wywiadów, testów, obserwacji, porad, mediacji i innych,
- 5) kopie sporządzonych opinii,
- 6) kopie rachunków wystawionych z tytułu prowadzonych działań.

3. Ośrodek używa pieczęci podłużnej „Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny w, ul.”.

Rozdział 3

Zakres działalności ośrodka

§ 13. Ośrodek prowadzi działalność w zakresie diagnozy, poradnictwa i opieki specjalistycznej w sprawach nieletnich oraz w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania demoralizacji.

§ 14. Do zadań ośrodka należy:

- 1) przeprowadzanie badań psychologicznych, pedagogicznych lub lekarskich oraz wydawanie na ich podstawie opinii na zlecenie sądu lub prokuratora,
- 2) prowadzenie mediacji w sprawach nieletnich i sprawach rodzinnych na zlecenie sądu,
- 3) sprawowanie opieki specjalistycznej nad nieletnimi skierowanymi przez sąd,
- 4) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla nieletnich, ich rodzin oraz rodzin zagrożonych demoralizacją, na zlecenie sądu,
- 5) współdziałanie z placówkami wykonującymi orzeczenia sądu, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką ochrony i umacniania rodziny.

§ 15. Wzory opinii wydawanych przez ośrodek określa załącznik.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 16. Traci moc zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 kwietnia 1983 r. w sprawie organizacji i zakresu działania rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych (Dz. Urz. Min. Sprawiedliwości Nr 3, poz. 14, z 1992 r. Nr 6, poz. 47 i z 1998 r. Nr 2, poz. 4).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *S. Iwanicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2001 r. (poz. 1063)

I. WZÓR OPINII W SPRAWACH NIELETNICH

Rodzinny Ośrodek
Diagnostyczno-Konsultacyjny

Data wydania opinii

w

Opinia

w sprawie nieletniego

ur. zam.

ucz. kl. w

1. Dane personalne osób badanych:

Imię i nazwisko

Data urodzenia

Adres zamieszkania

Miejsce pracy

2. Podstawa wydania opinii.

Opinię wydaje się w związku z postanowieniem Sądu w,
sygn. akt, z dnia, wnoszącego o przeprowadzenie
..... na okoliczność
.....

3. Informacje anamnestyczne zawierające w szczególności:

- dane o stanie zdrowia fizycznego i psychicznego nieletniego, z uwzględnieniem uzależnienia od nikotyny, alkoholu i środków odurzających,
- charakterystykę środowiska rodzinnego, z uwzględnieniem analizy akt sądowych oraz wywiadu środowiskowego,
- ocenę wydolności wychowawczej środowiska rodzinnego nieletniego,
- przebieg procesu edukacji nieletniego, z uwzględnieniem opóźnień organizacyjnych i programowych.

4. Zastosowane metody badawcze.

5. Wyniki przeprowadzonych badań:

- psychologicznych,
- pedagogicznych,
- lekarskich,

zawierające w szczególności:

- ocenę poziomu rozwoju intelektualnego nieletniego oraz informacje o zainteresowaniach, predyspozycjach i przeciwwskazaniach zawodowych,
- charakterystykę osobowości nieletniego, z uwzględnieniem uwarunkowań psychospołecznych, więzi emocjonalnych oraz systemu norm i wartości.

6. Wnioski wynikające z przeprowadzonych badań oraz ich uzasadnienie.

7. Określenie stopnia demoralizacji nieletniego.

8. Zalecenia określające kierunki dalszych oddziaływań, z uwzględnieniem propozycji zastosowania środka wychowawczego lub poprawczego.

.....

.....

(podpisy osób
wydających opinię)

.....

(podpis
kierownika ośrodka)

II. WZÓR OPINII W INNYCH SPRAWACH

Rodzinny Ośrodek
Diagnostyczno-Konsultacyjny

Data wydania opinii

w

Opinia

w sprawie

1. Dane personalne osób badanych:

Imię i nazwisko

Data urodzenia

Adres zamieszkania

Miejsce pracy szkoła

2. Podstawa wydania opinii.

Opinię wydaje się w związku z postanowieniem Sądu w,
sygn. akt, z dnia, wnoszącego o przeprowadzenie badań/inne,
na okoliczność

3. Charakterystyka środowiska rodzinnego, z uwzględnieniem atmosfery wychowawczej i więzi uczuciowych łączących badane osoby.

4. Zastosowane metody badawcze.

5. Wyniki przeprowadzonych badań:

— psychologicznych,

— pedagogicznych,

— lekarskich,

zawierające w szczególności:

— opis sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich,

— charakterystykę psychologiczną badanych osób,

— dane o rozwoju psychofizycznym małoletniego, z uwzględnieniem uwarunkowań zdrowotnych i psycho-
społecznych,

— specyfikę wzajemnych relacji wynikających z sytuacji rodzinnej.

6. Wnioski wyjaśniające niekorzystną sytuację rodzinną.

7. Zalecenia określające sposób rozwiązania niekorzystnej sytuacji rodzinnej lub opiekuńczo-wychowawczej.

.....

.....

(podpisy osób
wydających opinię)

.....

(podpis
kierownika ośrodka)